

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

A „Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület” hivatalos közlönye.

ELŐFIZETESI ÁR:

Egyes évre 6 kor., fél évre 3 kor., egyes szám 20 fillér.
Előfizetési penzek és reklamációk
BALKANYI ERNŐ könyvnyomdájába küldendők.

Felölős szerkesztő: Dr. CZIFRAK JÁNOS.

Kiadó:
A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények lap szerkesztésébe küldendők.
Hirdetési díj: 3 hasábos petítor egyszeri hirdetésnél 20 fillér, többszöri hirdetésnél soronként 12 fillér.
Nyíltrett petit sora 50 fill.

Vörösmarty.

A főváros egyik népes terét néhány nap óta új szobor ékesíti. A Szózat költője szállott le újra közénk, hogy ércalakjával emlékkünkbe idézze mindazt, amit csodaszép lantján egykor kidalolt: multak napfényes díszességét, daliás idők bátor leventéit, Zalán futását, Cserhalmot, Egert, a Szózatot és dalos felkékének többi századokra szánt gyönyörű alkotásait.

Vörösmarty akkor lépett föl az irodalom terén, amikor a szabadság fuvallma kezdte bontogatni üditő szárnyait. Mihez hasonlíthatnók ezt az időszakot, ha nem a tavaszhoz, mikor a természet fakadni kezd, melegebb lesz a nap sugara és felolvasztja a tél fagyát, havát, szép, zöld szőnyeggel vonja be s apró virágokkal díszíti a meztőt. Élet, vidám, mosolygó élet jelentkezik a természet növény és állatvilágában. Mily egészen más idő ez, mint a fagyos tél, mikor kihál vagy öntudatlan álomba merül a természet. Ilyen álomból ébredt 1815 után az emberiség. Szeretett a régi dicsőség és nagyság erényeinek csodálatába merülni. Örömet olvasva az eposzokat, melyek a nagy idők hőseit rajzolták le neki. E gondolkodás indította Vörösmartyt Zalán futásának megírására, mely 1825-ben jelent meg. A költő kebelében nagyra kelendő képzeletetek villannak meg diadalmos Űgekről s a deli Álmosról, s Álmosnak büszke fiáról, párducos Árpádról. Derengő lelke előtt lobo-

gós kopják és kardok acéli szegedlik a levegőt; látja, hogy kacagányos apák s heves ifjú leventék százugdó lovakon mint törnek halni vagy élni. Zászlódat látom, Bulcsu s szemem árja megindul!

Mily más idők! Mennyire eltér a helvén, novecvanas évek gondolkodásától, mikor rettegünk minden háborútól, s ha mégis kitör, lokalizáljuk, másrészt társulatokat alapítunk az örök béke terjesztésére, államférfiaink interparlamentáris konferenciákat tartanak s a diplomaták hágaí értékezle a választott bíróság eszméjét hangoztatja, mely talán örökre mellőzi az ágyúk és más fegyverek használatát. Mily egészen más érzés diktálta Vörösmartyt a főntebbi és hasonló sorokat! S mikor most országzszerle felkesedéssel hangoztatják a nagy költő nevét: ez biztos jele amaz idők közeledésének ama világnézet ismétlődésének mely Vörösmarty ajkaira adta a régi dicsőség magasztalását. Újra felébred szívünkben a vallás és erkölcs, a patriotizmus, a vitézség, a hősiég, a férfias büszkeség, a nemes öntudat hatalmas érzése. Át fogjuk érezni az adott szó szentségét, büszkék leszünk arra, hogy magyarok vagyunk és a szent korona hű jobbágyai lehetünk.

Habár Vörösmartytól is akadunk néha egy-egy mosolygó és vidám, naív és kedves képre, gondolatra, műveinek főbb jellemvonása lirájában sem lehet más, mint epikai és drámai alkotásaiban. Itt is a hideg és ünnepélyes, fenséges és magasztos tárgy és

hang nyilvánul. Ódai szárnyalással, megragadó ellentétekkel, a nagyszerű képek árjával áraszt el bennünket.

A nagy nemzeti és emberi eszmék érdeklék őt. Sokszor még a csekélyebb jelentőségű tárgyat sem tudja máskép felfogni, mint egy részt az egészben, egy darabot a nagy egységből. De főleg a haza eszméje tölti el a szívét és eszét. A főt dal, a Honszeretet, Liszt Ferenchez, a Hontalan, az Élő szobor, és számos más költeményében a haza sorsa aggasztja és hevíti dalra. Az uri hölgyhöz, a Magyar hölgyekhez elkésere, majd esdekelve szól, és magasztos hivatásuk teljesítésére hívja fel. Mennyire kétségbejeli a haza elvesztének gondolata is, azt a fennemlített és a lengyel nemzetre vonatkozó két költeménye: a Hontalan és az Élő szobor mutatják. De legkiáltóbb hazafias szózata maga a Szózat, mely jóval több mint félcsavard óta Kölcsey Himnusza mellett tolmácsa volt a magyar nemzet hazafias felkesedésének.

Élete utolsó előtti évében, 1854-ben, mikor csak négy költeményt tud teremteni, alkotta meg vérző lelke hatalmas feljajdulását, a Ván cigányt. Mily szörnyű elkésere, és, üvöltő felháborodás, egy örült lélek rémséges tombolása van e költeményben. A világirodalom ez egyik legsötétebb énekében hallja a költő, hogy dörömbölnek az ég boltozatján, hallja lázadt ember vad keserveit, a gyilkos testvér botja zuhanását, s az első árvák sorbeszedéit és maga érzi

TÁRCZA.

Két nap az Adrián

— a Muraszombat és Vidéke érdeklő tárczája. —

Közel 2 hónapra keresztül forrott hármunk fejeben egy Dalmatiába teendő kirándulás eszméje. És szerencsésen elforrott mint a leves, mikor tulhevítik a fazekat. Mi is amnyit terveztünk, hogy csak egy főt a fejünk a sok menetrendről, bedekertől és hajórajtáról. Dr. Vratarits Iván műzárszámra hozatta a térképeket, Stern Hugó összes műszereivel tanulmányozott, magam pedig egészen menetrendkönyvnyoltam. És a dalmati utból mégsem lett semmi. Elszállt mint a báborék, s összezsongorodott egy kis pünkösdi kirándulással, melyet nemes barátaim nem tudom hová, én azonban a Quarnero partjaira tettem.

A dolgot t. i. egy esett, hogy mentől jobban közelédt az utazás ideje, az idő annál forróbbra vált s a nap szinte perzsel. Időmüldözve gondoltunk arra, hogy a Dalmatpart sziklájából milyen pokoli hőszugárzik, s egyre jobban fázunk a — melegétől. De szegyeztük egymásnak bevallani, és két vitez bajtársam különösen a közvelemény mind sürgősebben megnyilvánuló hangulatától rettent meg, ugyancsak hogy Stern Hugó elszántan kijelentette, hogy akár Korongra is elmegy. — de elmegy, mert akivel csak találkozik, mindenki számon kéri tőle: Mikor utaznak már az urak?
A múlt kedden este azután formális rohamot

intéztek ellenem a két gentleman, mert voltam olyan bátor kimondani, hogy bolond ember utazik csak ilyen hőszögben Dalmatiába. Ezzel a kijelentéssel azután elvesztettem teljesen bizalmukat, s mikor szerdán este egy napi távolléteimből haza érkeztem, értesültem róla, hogy ök másnap el mennek. Mindenáron el mennek, mert lehetnek jük van, és mert tekintelt a melyen t publikum immár fenyegető magatartására — mennők kell. (Hogy Vratarits Iván puha ember, azt minden lány tudja e vidéken, de hogy Geiger Arthur drnak ne tudjon ellenállni, ezt nem hittem róla. Arthur barátunk ugyanis barátistája Ivánunk, s neki első sorban állt érdekében, hogy a prinzeipalist 6—7 napra eltávolítsa. Addig sugdozott tehát a fülebe mindenről, az itthonmaradás szegényéről, a város hangulatáról, amig a jó főnök megadta magát s tenyleg elutazott.)

Csütörtökön delelőt három negyed 11 órákor elindultunk. A hőszög tropikus volt, nem csak az utazók, nemcsak a fiakkerek, sőt nemcsak a lovák, hanem még az ostorvél és az ístráng is izzadt, s ökönyi csépekk hullottak a regedő országút vastag porába. Szóval nemes barátaink elmentek, s engem itthon hagytak.

Mosolyogtam magamban, de irigyletem is öket ámbár tudtam, hogy nem messze mennek. Pentecken egész nap kacerkordotam a menetrendkönyvvel, de mert még mindig igen erős volt a meleg, nem tudtam magamat az utazásra elhatározni.

Este felé azután valami olyan történt, ami az elutazás fele billentette akaratom már már

ingadozó merlegem serpenyőjét. Kim álltam a kapuban, amikor fel tűnt a láthatáron Aczel Matyi irigylendősen sovány de daliás alakja. Lászláram csepedően mozogt a bő bugyogó s imbolygó léptekkel, komor arccal közelédt felem. Vagy tíz lépésre lehetett tőlem amikor megállt. Egyet dobantott és a föld nem reszketett meg e dobbanás sulyától és szolt vala ekkép:

— Boldog Isten! Holnap erős vihar lesz.

— Honnét tudod? kérdem én

— Az anroid, — mondja ő, s jóslata igazának biztos tudatában tovább mozgatta a bő bugyogókat.

Én mindig respektáltam Matyi jeles időjóstó masináját, mert már sokszor megmondotta, hogy eső lesz, és lett — ha mindjárt nem, két később — s így kijelentése ezuttal is erősen hatott rám, és elhatároztam, hogy menni fogok.

Elmegyek, de nem Dalmatiába, hanem csak a Quarnerora, egy kissé tengert látni, gyönyörködni zugo habok morajában, no meg azért is, hogy én is elutazzam legyen, s két elszólt bajtársam, ha netán a kirándulásuk sikerülne, ki ne neveshesen, és mert Aczel Matyi arról biztosított, hogy lebil a levegő.

És elmentem. Szombat reggel nyakamba vettem ezt a ezudat világot. Csáktornyára döcögtem egy loval, a Nemes Miklóstól kölcsönkért paradicszekeren, mert a másik lovam megsántult.

Csáktornyáig az út egészen egyhangy, meleg és poros volt. A kocsisommal beszélgetve, sziva-

Tisztelettel kérjük, kiknek előfizetése lejárt, annak szives megújítását.

legélesebben Prometheus halhatatlan kínjait. Elborult lelkének kétségbeesését azonban a remény csillaga látszik földéritereni, mert lesz még egyszer ünnep e világon, majd ha elfáradt a vész haragja, s a vizsaly elvérzik a csatákon, akkor húzd meg újra lelkedved, isteneknek teljek benne kedve!

A kath. tanítók gyűlése.

— Saját tudósítottok! —

A szombathelyi egyházmegyei r. kath. tanítói egyesület muraszombati köre f. hó 3-án tartotta az év gyűlését Szentsebestenyben. A gyűlést megelőzőleg Tüll Géza, ottani káplán „Veni-Sancte“ szent misét mondott, melyen a kör tagjai rész számban részt vettek és a melyen arra kérték a Jt Istent, hogy gyűlésük ne legyen csak névleges, ne ösödítőkül pro forme közönséget bemutatott ünneplé, hanem komoly munka, a melyre minden hitben élő ember egyedül Istentől várja az áldást és eredményt. Miután így Istennel bemutatott hódolatukat az ő oltalma alatt nyitotta meg a gyűlést Giszszár János körelnök. Megnyitó beszédben üdvözli a jelenlévő tagokat és vendégeket, majd tiszteletteljes szeretettel mond köszönetet Völgyi Ferencz volt körelnökének, a ki oly hosszú időn keresztül és oly kitartó buzgósággal szolgált a kör érdekeit. A gyűlés jónévi köszönetet mondott ezért Völgyinek.

A múlt évi gyűlés jónévének hitelesítése után az elnök jelentést tett a kör állapóiról. Örömmel konstatálja, hogy a kör nemesek él, hanem virul. Az érdeklődés mindig fokozódik, a tagok száma emelkedik és annak jele, hogy a kath. tanító kör életre való, hogy megérdemli az érdeklődést. Eppen ezen virágzás arra indította a gyűlést, hogy ezután évenként két gyűlést fog tartani: egyet tavaszit és egyet őszkor, a mely utóbbinak helye Mártonhely lesz. Ezután következett Ábrahám János ottani tanítónak felolvasása „Az alkoholizmusról.“ A felolvasást mindenki a legegyszerűbb figyelemmel kísérte, és méltán, mert a szerzőnek vallásos érzéssel átszőtt mely gondolkodása megmutatta, hogyan lehet és kell a paedagógiai összecsapoztatni a vallással, a mely nélkül nincs, mert nem lehetséges a nevelés, de igazi tanítás és tudás sem. A szép dolgozatot egész terjedelmében közöljük. Ezután jöttek az indítványok. Kisebb ügyek elintézése után főt, Szlepecz János muraszombati plébános azt a kérdést terjesztette elő, hogy mit szól a gyűlés a ház asztalán fekvő ingyenes népoktatáshoz? Igemis — bár ezt a törvényt már akkor kellett volna

hozni, mikor az iskolatógatás kötelezettségét hozták meg — most is minden ember a legnagyobb örömmel fogadja. A mit elődeink mulasztottak, azt most utódai pótolják. Így van ez jól! De hol maradt a magyar engylenlőség? Miért bántak az állam egyes polgáraival mostohán? Miért von válfazsalat állami és nem állami iskolák között? Miért dődelgeti az egyiket, a másikat pedig háterbe szorítja, mellözi, mikor mindkettőt ugyanannak az államnak érdekeit szolgálja, polgárokat nevel? Vagy talán a felekezeti iskolákól kikerülő gyermekek nincsenek oly jó magyar polgárok, mint amazok? Azert a gyűlés a törvényjavaslat azont pontját, hogy a felekezeti iskoláknak az ingyenes népoktatás csak 1910. évben kezdődik, a katolikus iskolákra nevezé is serelemnek találja, és elhatározta, hogy fölkeresi a ker. képviselőt, és megkéri, hogy hasson oda az országgyűlésen, hogy a felekezeti iskolák az ingyenes népoktatásban az államnevelő együtételével vétessek figye-gyelembe. Ezzel a gyűlés véget ért.

Vig kedélyvel, mint a ki jól végezte dolgát, vonult aztán a társaság a kies vidéken le Salamon községbe. Hiába, a hiúságot éreznek a kik nem felték elsőbbségüket, kiksgyűkott ott a jökdény sem szokott hiányozni. Úgy történt ez itt is! Az a 20 néhány tag oly kellemesen töltötte el a délutáni órákat, mintha csak egy családnak a világban szét szort tagjai jöttek volna össze otthonukban. Különösen szeretettel beszéltek az öreg Borovnyák vas-hidegkúti plébánosról, a ki, nem tekintve korát, sem az idő viszonszáguját, se a távolsgót, év-év után megjelenik körünkben. A későbbi órákban a muraszombati dalárdának egy-néhány tagja is szeren-sélteltet bennünket elükön Ratkól Tivadár battányi téglagyáros úrral. Hogy ezután még kedélyesebb lett a társaság, azt mindenki elképzelheti, a ki már élvezte Ratkól úr jóízű humorait.

A társaság este 7 óráig maradt együtt, a mikor is a muraszombati express indulásra kész-tette a muraszombatiakat.

Egy megbírságotl utas.

Tűrhetetlen állapotok vasutunkon.

A muraszombati vasutat kezelő máv-nak az utazó közönséggel szemben utjabban tapasztalt bánásmódja arról gyöz meg bennünket, hogy nem a rinocerosnak van a legvastagabb bőre. Vármegyek sajtójobban már ismetelten hangzottak igen keserves és egy szög igaz panaszok, felajadulások, de a máv, még sem segít bajunkon.

Hetek óta ismét szakaszos kocsik járnak a körömd — muraszombati vasut

74 kilométer hosszúságu vonalán, amelyen 4 és fél óráig döcög egy keserves kávédaráló.

Azok a gyalázatos, ütöt-kopott szük ketre-czek, amelyekbe már tisztességes embert nem is volna szabad beültetni. És kezdtek járni ezeket a szennyes szekereket éppen akkor, mikor a májusi forró napok beköszöntöttek s volt lelke a vasuti igazgatóságknak ilyen lyukakba heteken keresztül berekeszteni az utasokat, akiket cseszes gutaütés környékezett valahányszor beleülték a katonákba.

Csak nálunk s a teljes zűlless minden jelleivel fenyekedő máv-nál lehet ilyenek, ahol milliók szednek be évenként az egyes helyi érdeki vasutakról járművekre, de nem esmúlatnok egyetlen kocsit sem, hanem a jó Eg a megmondhatója, hová teszik azt a rengeget pénzt. Azt a pénzt, mely az utazni s a vasutat használni akáro közönség keserves fillérből került össze.

74 kilométert 4 és fél óráig utazni, már magában véve abszurdum s csak ott lehetséges, ahol a máv felügyelete alatt építenek vasutat, de még hozzá ezt a hosszú utat olyan kutyaszorító, kizzó kamrákban megtemni, ez már igazán sok, három szerelvény, három szedett-vedett koldusos szerelvény futkároz e vonalon. E három szerelvény mindössze két folyosós kocsi van. Két piszkos ütöt-kopott, valaha piros hársnyuvról birított I. osztályu korsi. Civilizált világban tisztességes vasut ilyen kocsit egyáltalában nem mer járattani. De hát ezek legalább mégis folyosósak, van bennük egy kis levegő és illemhely, amit 4 és fél óra alatt bizony kell használni az utasnak. De a II. osztályu kocsik, amely kocsik osztályban az intelligencia legnagyobb része utazik, csupa szakaszos ketrecek, amelyekben se levegő, sem egyéb nincsen.

A napokban történt, hogy egy helybeli ur-embert, aki egy ilyen II. osztályu szakaszban utazott, bizonyos szükséglet ért utól. A vonat épen robogott s állomás meg messze volt. Ez az ur-ember nem tehetett egyébét, minthogy elvégezte dolgát a kocsiban, miután a máv kedvéért nem akart magának egy igen veszedelmes betegséget szerezni, de meg valószínűleg nem is tudott szere-veinek parancsolni. És ezt az ur-embert a vasut meg merete bírságotl. Halatlan vakmerőséggel bevasaltak rája I. koronát, a helyett, hogy az egész máv, miniszterestől és igazgatótól terden alva kért volna töké bocsanatot, hogy öt botányos kocsijával ilyen kellemetlen helyzetbe sodorta.

Ez a kis eset elenken ilusztrálja a helyzete s into példakül szolgálhatna a vasutnak arra, hogy vegye már egyszer tekintetbe ennek az

rozgatva ütlem a kocsin. Feljegyezni való arról az utról nincsen semmi, csak az, hogy sárgámnak sehogysem tették a Mura kompjá, s mindenáron le akart róla ugrani, s a mennyi esze neki, mint lónak van, meg is teszi azt a tréfát, ha engedték volna. Csakörtányán megébeddeltem, s felültem a pragerhoi gyorsvonatra, amely a gőzösök rendes szokása szerint felőrai késéssel érkezett. Manapság t. i. mindig késnek a vonatok, s a nyelv tudomány már ott tart, hogy egy régi közmondásunkat megváltoztat. Ugyanis a példabeszéd így szól: „A túzótkot és a jó gondolatok mindig későn jönnek.“ Ezt most meglehet toldani azzal, hogy a vonatok is későn jönnek. És miota vasutunk van, mi muraszombatiak is bátran hangoztatjuk ezt a példa beszédet, mert biztosan mondatom, hogy van későn érkező vonatok, utjászervezett de valószínűleg későn jövő túzótkosunk (Pardon Lajcsi, ne haragudj!) és vannak vegre jó gondolatunk, amelyek olyan későn jönnek, hogy egyáltalán megsem érkeznek.

Minden késés daczára megérkeztem Pragerhofba, ahol már várt reánk a bécsi gyorsvonat. Ennek a végére volt akasztva a fümei közvetlen kocsik. Mikor hordárom bevitte a bőröndömöt, az utasok között csesdes morgás volt hallható s szemük fenyé vesztjóslóan villámolt. Egyszeribe Aczel Matyi jutott eszembe, de azután nyomban a helyzet magaslátára emelkedtem, mert láttam, hogy leendő útutársaim fenyegető magatartása nem jelent vihart s nem személyem ellen irányult, hanem utasi nyivoltom nem tették nekik, lévén már oly sokan abban a kocsiban, hogy ezt végre rossz néven sem vettem fölük. Nyolezan ülünk egy-egy szakaszban, vagy tízen a folyosón álltak s még a kalauz is nálunk keresett menedeket.

Hirtelenében azt hittem, hogy vásár van Muraszombaton, mert a mi expresszünk ilyen alkalmakkor szokott zsufoltság megjelenni.

A hosszú uton azonban lassanként megszoktuk egymást. A közvetlen kocsit utasai tudják, hogy mind egy czél felé tartének s ez az emberben rejltó társulási ösztönnél fogva bizonyos összetartozás érzését fejleszti ki bennünk. Össze ismerkedünk, beszélgetünk s így a kilométerek rohannak alattunk. Én amíg világos volt, nem sokat barátkoztam, mert a tájkép elragadó szépségeit is megakartam élvezni.

Micsoda felséges vidéken megy is ez a vonat. Grobelnóráll, Rohits elagózá állomásánál kezd a tájkép változatosabb lenni. Csilből kijárva már hatalmas hegyek tekintenek a robogó vonatra, amelyek mindjobban szorúlnak össze. Egy csesdes folyodógló vizeske partját erjúk. Ez a Szán folyó, amelynek medre mellé építettek a pályát. A bércek teljesen összeszorúdnak. Nincs egyéb hely, csak a patak és a vasuti töltés. A kalauz fékhözéjából gyönyörteljes kilátás nyílik. Előbük táru a szélesyelen kanyargó völgy, amely egészen sötét, a meredeken felibe boruló sziklaorásoktól. Steinbrücknél a Szán patak, beleömlik a Szávrába, amely itt már elég szélesen rohanó folyó. A panoráma egyre szebb lesz. Körülbelül 60—70 kilométernyi utat teszünk meg a völgyben, mely látnivalú kezd ismét kisérséledni.

6 óra tájt érkezünk Laibachba, a délszláv törekvések e nagy metropolisába. Szép, hatalmas tiszta város, amennyire a vasutról látni lehetett. Egészen újra van építve, mert néhány éven ezelött földéregyes pusztította el. Utcazi nyil egyenesen futnak. Innen egy nagy darab mely sikra ér a vonat, amelyet körös körül hatalmas hegyek

özének. Gyönyörtől elragadó kép. Mint egy hatalmas amfiteátrum néz ki az egész, melynek peronján apró községek között egy-egy ezüst csillogású patakocsa fut keresztül. Ezt a hatalmas mely sítót meg kell a vonatnak kerülnie, mert az ellenkező oldalon levegő nagy hegyre másképp nem tudna felmászni. Közéi háromnegyed óráig megy egy hatalmas felkőrhöz épült töltésen a vonat, folyton emelkedve a hegyoldalba vágott utakon. Egy helyen a mely sük völgyöz szorú, de ez oly meleny nyílik el, hogy megkerülni már igen hosszú ut lett volna. Itt a vasut egy óriási — becslésem szerint közel 600 méteres viadukton megy át, amelylyel legalább 100 méter magasságban fut át egyik hegyről a másikra. Még látványosságnak is hajmerszó ez a hid, amely a távolból óriási arkádokként látszik. Az emberi tudás hatalmas erejét hirdeti, amely előtt nincsen már semmi lehetetlen. Asszony utasaim ijedten kapták be fejüket, mikor a szeditő magasságból a melybe lenéztek s magamnak is eszembe jutott, hogy ha itt kiskislánk, hat sohas innék többet egy sort se a „Muraszombati és Vidéke“-be. De hát nem siklottunk ki, se menel, se jövet és én irók, de nem tudom, hogy a feltételeit nyájias olvasók között nincsen-e akarány, aki ezután a sok irás után azt kívánja, hogy bárcsak kisköltő volna. (Egyébként en annyira önfeloldozó szerkesztő vagyok, hogy amennyiben olvasóm azt kívánják, hogy „sikoljak“ ki, hát nem bánom, azt is megteszem, de csak akkor, ha Horváth Bélavall Battánydra utazom, mert így legalább nint szemtanú, megírhatom azt a szenzatiót, hogy vasutunk éppen azakt szemben volt halálán, aki fogalma felendülésének leghatmasabb tényezője.)

Már erősen sötétedett mikor vonatunk Szent-

agyon sanyargatott közönségnek jogos igényét, mert ez megtörténhetik nással is és máskor is. Sőt kívánatos volna, haimmel többször megtörténnek, talán akkor észre tennék a vasúti hatalmasságok és belátánk, hogy mi is emberek vagyunk, nem pedig birkák, kiket tisztességes kocsiiban járattú kutyakötelességre a vasútnak.

És elhöz nem csak azért van jogunk, mert a vasút kell berendezéssel tartozik utasait továbbítani, hanem főképpen azért is, mert érdemes üzletvezetőnk a járás egész közönsége előtt, a megnyitás napján, ünnepélyes ígéretet tett arra nézve, hogy jogos igényeinkhez képest kapunk tisztességes kocsikat, mert maga is belátja, hogy ilyen hosszú utat szakaszos kocsiiban megtenni lehetetlen.

HIREK.

— **Városi értekezlet.** Hétfőn városi értekezlet lesz az őrszentpéteri külön járás dolgaiban. Az őrségiég ugyanis erősen mozogdolnak, s ugyálszük képviselőjűkkel Beck Lajossal egyetemben mindent elkövetnek, hogy aktívjuknak sikere legyen. Hogy ez milyen anyagi kárral jár Muraszombatra nézve, azt hisszük, teljesen felesleges fejtegetnünk. Forgalmunk egy nagy része oda lenne, s elvégre nem azért adtunk 100000 koronát egy vasútra, hogy most az másnak hozzájon hasznót. Reméljük, hogy a város polgársága megfogja találni a módját annak, miként kell e veszedelmes mozgalomnak élet és erejét venni.

— **Szűcs Károly** p. ü. titkár esütőrtökön városunkban időzött a pénzügyezetek adójának megállapítása czéljából.

— **Vardai Manó** kir. mérnök esütőrtökön Muraszombaton tartózkodott.

— **Takarékpenztárak adója.** Csütörtökön volt a helybeli pénzügyezetek, mint nyilvános számadásra kötelezett egyesületek adójának megállapítása. A kinestári előadó Szűcs Károly p. ü. titkár volt. Az adókat a következőleg vetették ki: A Muraszombati Takarékpénztár fizet 11. o. kereseti adót 945 kor. 85 fillert, nyilvános számadásra kötelezett egyetlek adója ezimen 4874 kor. 83 fill. A Délvamosgyei Takarékpénztár 362 kor. 91 fill. 111 kereseti adót, és 2691 kor. 68 fillér takarékpénztári adót. Ugyan ez ezimen a Bank 2469 kor. 12 fillérrel, III. o. kereseti adó ezimen pedig

540 kor. 58 fillérrel van megterhelve. Az Ipartestületi hitelviszokozetet csak III. o. kereseti adót fizet, és pedig 33 korona 60 fillert.

— **Papi gyónás.** A muraszombati kerület evangélikus papjai a mult esütőrtökön tartottak meg szokásos ajátosságukat a papi gyónást, melyen valamennyi járásbeli evangélikus lelkeszt részt vett.

— **A muraszombati vadászat árverés.** Muraszombati község határában vadászatot e hó 29. fogják nyilvános árverésen a község háznál bére adni.

— **Madárnapot** tartott a róm. kath. iskola e hó 9-én délelőtt Muraszombaton az iskola előtti terén. A tanulók Csiszár János és Fülöp Jenő tanítók vezetése alatt sorrendbe állítva először énekeltek a Himmuszát három szólammal. Csiszár méltatta az ünnepély jelentőségét, hogy a jelenlevő szülők és vendégek, még a legegyszerűbb ember is megértse azt, mi a célja az így megtartott Madárnapnak. Ezután a gyermekek szavalták a különböző madárfaokról, ezek tulajdonságairól, hangjaikat is utánoztak derűtelleg kelte. Majd Fülöp Jenő olvasta fel a fakról, ezek ültetéseéről, hasznairól, gondjaid megírótt dolgozatát. Majd ismét énekeltek három szólamú dalokat a növényekkel Csiszár János betanítása mellett, oly szíven, hogy a nagy számmal jelenlevő közönség élvezettel hallgatta mindvégig. Így el lesz erved a czél, a madárvedelem és a fak gondozása, ültetése, mely a gyermekek értelmével együtt nő, tudatában és bizonyára a gyakorlatban, az életben meg is teszi azt amire oktatta tanítója.

— **Pályázat internatusba való felvételre.** A Dnke makói diakóthionába az 1908—9. iskolai évre 160 gimnaziumi, esetleg elemi iskolai tanuló vetetik fel. Az ellátási díj havi 36, beiratási, orvosi, batorházanalói díj évi 40 korona. A felvétel kerő bélyegtelten folyamodványok iskolai bizonyítvánnyal, születési és I. osztályu tanulólai újratalítási bizonyítvánnyal felszerelve 1908. évi július 10-iki napjágig adandók be a Dnke makói diakóthionának felügyelő-bizottságánál. — Részletes prospectussal kívánatra készséggel szolgál a diakóthion igazgatósága Makón.

— **A muraszombati iparos inasiskola** záróvizsgálat június 18-án d. u. I. oratór tartja meg, az iparos inasok munkakiállítása pedig június 29-én lesz.

— **Ertesítés.** A muraszombati róm. kath. iskolában a záróvizsgák a következők sorrendben tartatnak: június 16-án 8—10 óráig a I—II. osztályban, június 17-én pedig 8—11 óráig a III—VI. osztályban.

Péter állonásra berobogott, ahonnan Finne felé előzódik a vonal. Nem őri hanem krajnai Szent-Péter e kis helység neve, melynek csak vasúti forgalma van. Itt látam csak meg, hogy vonatunk vagy 40—50 honvédtiszt utazik, kik József kir. herceggel egy tengeri tanulmányútra mentek. A vitez honvédek a tikkasztó hőség hatása következtében erős rostot intették a vendégő ellen ahol hideg de orosz sört mertek.

Felőrái tartózkodás után, amely idő alatt pompásan elkészített borju pörköltel dekláltam magamat, megindult vonatunk Finne felé. De már teljes sötétség volt, és én hiába meresztettem szememet, a tájból mit sem láttam.

Ekkor aztán én is hajlandóságot mutattam a barátokozáshoz. Egy apró termétű igen jó kőpü member állt mellett a folyosón. Velem együtt ő is mindig a vidékem nézte amig világos volt. Egy erős hangrúlóval beültököttem és pardont kértem, mire ő magyarul szólított meg. A magyar ember hazájától távol ha van, végtelenül megőző a magyar szónak. Mindjárt jó barát lesz az, ki az edes hazai nyelven szól hozzá. Az én emberem amugy is rokonszenves volt nekem s mikor magyarul hallottam szólni: közel voltam hozzá, hogy megőlejem.

Egy Finnei olosz nagy kereskedő volt, aki beszélgetéseink során elmondhatta, hogy Finneben már kell magyarul tudni. Oh milyen jó esett ezt nekem hallani! Természetes dolog, hogy rígtőn beszélgetésbe kezdünk amelynek során eszakhamar kintt, hogy ismeretlen utitársam. Vezül Hugónak hívják. Én is megmondtam a nevémet s azt hogy muraszombati vagyok. Ez a kijelentésem nagy hatással volt a kis olaszra, sőt elmondhattam, hogy még sohse találkoztam senkivel aki annyira

örült volna annak, hogy muraszombati vagyok, mint ő. De csak hamar kiderült, hogy miért. Van neki egy kedves embere, üzletének egy fő támasza, az első segéd, aki szintén muraszombati, s nem más, mint Kirbisek Franzi bátyánk derek fia Károly. Nem győzte Károly urat dicsérni, megmutogatta azokat az anizsokokat miket üzleti jelentéseképnt Kirbisek utána küldözgetett s végtelenül örvendett, hogy még valakit megismerhetett Muraszombából, ahonnan neki olyan kiválóan derek segédeje.

Ezen közben a vonat haladt a szurok sötét éjszakában. Alagutak egymást értek, majd meg egy-öt magas sziklafolyosokon futott végig a gőzkocsi. Kedves utitársam egyre kikémlt az ablakon s megígerte, hogy amint a tenger megpillantja, rögtön sző. Abbiazia állomása előtt, egy hosszú alagutból kijőve, elibénk tárult egyszerre a főségség szép Quarnero. Mint egy hatalmas szürke abrosz terült el a hegylek lábainál s partjain száz meg száz lámpa fénye csillámolt. Csak aki látta és látte ezt, tudja hogy milyen magasztos érzes az, mikor ember a tenger először megpillantja. Én már többször láttam a tengert, de ez az első megpillantása annak a végtelen viznek mégis mindig fölelelő hatással van rám. Színté megittasodva a gyönyörtől, néztem az elihém taruló képet, amely az éjszaka sötétsége deaczára is mind élesebben vált ki a távoli ködből.

Egy fordulónál ezután nagyon nyikorgott a gőzkocsi s vonatunk megállott a magyar kikötőváros pályaházában.

(Folyt. köv.)

A Divat.

— A Divat Újság-ból. —

Ahogy nezzük a tavaszi divatot és azt, mely már a nyárra is végleg meg van állapítva, magunkra nézve nem mondhatjuk tulságosan kedvezőnek. A divatot a francia szabók csinálják, természetesen a francia nő termelnek megfelelően. Már pedig ez nagyon is különbözik a magyar nőétől. A francia nő sovánny, vékony termétű, nyulánk; a magyar nő átlaga a középtemet és bizony inkább hajlik a gömbölyűség felé.

De azért ne lissuk a dolgokat tulságosan sötéten. A Divat Újság június 1-én megjelent számban van egy ruhánkat, mely a legújabb divatnak a terméke és mégis azt látjuk, hogy a párisi nő ért hozzá, mint egésztje ki a tulságosan keskenyre szabott váll vonalat, mely különösen akkor tűnik fel, ha oldalt nezzük. A lollból, az egyrosos, megütt kedvelté lett és szalagsokor van a két végére alkalmazva. Azt teszi hát az elmeslel divathölgy, hogy felgátja ezt a boat a hat közege, mi a megtehetősen eredeti izlesre vall, de mert szélesíti a vállat, bizonyára nagyon sok követőre fog találni.

Nagyon szép és kedves tidonság a nyakra és közélele alkalmazott szabószérii mosódisz. Volt modunkban látni néhány ilyen készletet, mely finoman plisszes batizból készült, de készíthetjük eszpkébből és tülből is. Egy másik készletnek kissé drágább a kivitele: a kihajtott finungalier 10 cm. széles és keskeny plisszes fodor szegelyezel; hozzávaló szabó szinten plisszes linon és linon a kézele is, plisszes fodorszegelyezel. A szabón keresztül szines szalag húzódik, felülről lefele és alul eszkorba van kötve. Se szeri, se száma az ilyen készleteknek és ha valamennyinek a leírását nem is adhatunk annyit mondhatunk, hogy nagyon esinos viselet és különösen utazás alkalmával, mindig megadja az öltözéknek a frissesség jelegét.

Legújabb gondot mostanában ugysis az utruha, meg a falusi tartózkodásra szant öltözékek okoznak, a mire belevethetjük a tengerpartit öltözékeket is. De hát ha csak nimes meg valakiben nagy hajlandóság a fenytészre, ha a mostani divatot egy kis lelemenyességgel párosítjuk, aránylag csekély eszközökkel meg változtatossá is tehetjük nyári öltözékünk.

Két kabátok ruha, az egyik kék vagy piros gyapotszövetből vagy santungelyenből, a másik fehérszövetből vagy sevöből; egy fekete-fehér, szürke-fehér vagy sarga-fehér kockás szoknya, egy világos ferimellény, néhány mosóblúz és szabó készlet elég arra, hogy a kabatok elcsereleésével jofornam mindennap esinos öltözékben jelenjünk meg.

Színté meghatározhatatlanul sokféle a nyári idény kalapdivatja és alig lehetne a sok mintának leírását adni. A Divat Újság mai számban van egygyar terméke a legújabb izlesnek. Az egyiknek a merész formája például nem tér el nagyon a lámpa eryűjötől és mégis elég esinos. A kalapnak magas, nagyon széles tetjét pisztácizöld, rakott libertizsalag fedi, mely oldalt dsz eszkorba van kötve. A haragszerű karimát eszpkéfodortakarta, meg apró rózsaszín rószából és lombból font fűzer. Meg kell említenünk, hogy a mult nyár divatjától eltérően az idény a virágdíszít nagyon sok lombbal alkalmazták.

A másik kalapmintán kénytelenek vagyunk felfordított fázékhez hasonlítani. Legelőször Monte-karloban tűnt fel ez a forma és ha igaz, ott nagyon tetszett. Lássuk a leírását: Apron dudorozott zöld tafota takarja a kalap magas tetjét. Dsz fodor hull a hajra és rószafűzer tartja. Az egyik kalapnak a tetjét organispü módra összerakott geranium színű szalag fogja körül; a kalap maga galambszíni tagalszalmából van fonva. Balról halavány rózsaszínű róza és sok lomb díszíti, a karimán belül pedig sok-sok tüll meg egy nagy diszű. Végül még meg kell jegyezünk azt, hogy nagyon divatos a fekete kalap, de esupán fekete díszszel, ami remekül illik különösen a világos-zsoké hajhoz. Mindebből láthatjuk, hogy a kalapdivatnak megvannak a maga furesaságai és mégis szép benne az, aki sikkesen tudja viseelni.

— **Divat Újság** minden hónapban kétszer jelenik meg. Előzetési ára nagyon olcsó: negydegyre postán való széküldéssel, két korona 20 fillér. Előzeteti lege-őlszerűben a kiadóhivatalba intézett postaltalványon lehet. A Divat Újság kiadóhivatala Budapestben, VIII., Rókk Szilárd-utca 4. sz. házában van.

799/1908.

Hirdetmény.

Zorkóháza község a körjegyzői irodában megtekinthető tervrajz és költségvetés szerint építendő körjegyzői iroda és lakás, továbbá a mel-leképzületek építési munkálataira 1908 június 20-án a körjegyzői irodában zárt írásbeli ajánlatok után verseny tárgyalást hirdet.

Felhívtnak a vállalkozni kívánók, hogy zárt írásbeli ajánlataikat: „Községi előjárásnak Zorkóháza. Ajánlat a 799 sz. verseny tárgyalási hirdetésben kiírt építési munkálatokra“ czimmal a kitűzött nap d, e 10 órájáig a körjegyzői irodában adják be, a később beadottak valamint az utóajánlatok figyelembe nem vétetnek. Ajánlat tehető az összes munkálatokra együttesen, továbbá külön-külön is. A munkálatokhoz szolgálandó anyag fuvarozását, 15 km. belül a község teljesíti. A teglát és homokot a község szolgáltatja.

Bánatpenz 750 korona (5⁰/₁₀₀) a község pénztárába a versenytárgyalás napjáig készpénzben vagy óradékkepes értékpapirokban letendő.

A munkalat megkezdendő 1908. június 22. befejezendő 1908. október 1.

Az épület 1908. október 15-én elienszakértő-közlejtő mellett vétetik át: kifizetés az építés arányában történik. A bánatpenz az átvételtől egy évig bent marad.

Kizárólag csak homi anyag gyártmány használható, magyar munkások alkalmazhatók, pályázó csak magyar honos lehet, kitől a törvényes képesítés megkívánatik, kik ilyenlel nem bírnak kötelesek más ajánlatokban ily képesítéssel bíró megbizatatt megnevezni s annak képesítést igazolni.

Ajánlatot tevők ajánlataikkal a vegleges döntésig kötelezettségben maradnak, a község fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül az ajánlati árakra való tekintet nélkül szabadon válassza.

Zorkóháza 1908. június 4.

Az előjáráság.

Tanító urak figyelmébe.

Vizsdaapok már kaphatók esinos keretben egy és két vonalas beosztással Balkányi Ernő papirkereskedésében Muraszombat.

Védjegy: „Horgony“

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

pótleka

egy régióknak bizonyult háziszere, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult. **Készvényel, osztral és meghűléseknel, bedorz-** **keszvényel, sülékseppen használva.**

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevasarlasok óvatosaak legyünk és csak olyan utat fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K1.40 és K2— és tiszszólván minden gyógyszeriarban kapható. — Főmáttár: **Török József** gyógyszerésznél, **Budapest.**

Dr. Richter gyógyszerlára az „Arany orszááh 14“
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szótkülés.

Nyári menetrend

teljes utmutató a hazai és ausztriai vasutak és magyarországi hajójáratok indulási idejére.

Ára 40 fillér.

Kapható Balkányi Ernő papirkereskedésében.

Értesítés.

Lendvai Péterné a Budapesti tudom. egyetemen végzett szülésznő és a budapesti gyermekkórház volt hallgatója, Sárvároitt 10 évig körszülésznő s több évi gyakorlattal bíró

okleveles szülésznő

Muraszombatban, Derék-utca Loncsár Mihály házában letelepedett és gyakorlatát megkezdette.

Vidékre távirat vagy telefon értesítésre azonnal elutazom.

A nagyérdemű hölgy közönség szíves pártfogását tisztelettel kéri

Lendvai Péterné,
okleveles szülésznő.

Kiadó egy két szobás lakás mellékhelyiségekkel együtt. Bővebbet özv. Hartmann Frigyesné órás üzletében Muraszombat.

Ki szép akar lenni használjon Mintsek-fele
Aranka-Crémét.

Egy tégely ára 1 korona, nagyobb róza színben 2 korona, Aranka szappan 70 fillér, Aranka moszó víz 1 korona, Aranka hölgypor 1 korona, nagy 2 korona.

Kinek öszül a haja használjon Aranka haj-
íjfitő 1 üveg utasítással 2 korona

Ki gyönyörű szőke haját akar használjon Aranka hajszókittő 1 üveg 1 kor, nagy 2 kor.
Kapható: Muraszombatban Böles Béla gyógyszeriarban úgy a **Mintsek Géza** vegyszeti laboratóriában **Kecskemét.**

6 korona értékű rendelésnél ingyen csomagolás és szállítás.

Asztalosoknak

vagy magánosoknak butor szállításra igen alkalmas erős csomagoló papir. Kilója 12 fillér. 5 kilónál kevesebb nem lesz eladva.

Kapható: Balkányi Ernő papirkereskedésében Muraszombat.

Vasvármegye leírása

népszerű fizetecske iskola és magán célra.
Ára 20 fillér.

Kapható Balkányi Ernő könyv- és papirkereskedésében Muraszombat.

! Nélkülözhetetlen utmutató !

Körjegyzői, ügyvédi, járásbírószági és magán hivataloknak, községi bíróknak, vendéglősök és magánosoknak nélkülözhetetlen utmutató

Muraszombatjárás községeinek névjegyzéke

Feltüntetve: a községek új elnevezése ABC rendben, távolság Muraszombattól oda és oda és vissza kilométerekben, a község melyik körjegyzőséghez tartozik és annak utolsó postája, lakosainak száma. A bírósági kiküldött és végrehajtott napi díja és utazási illetménye kilométerenként.

Kapható: **Balkányi Ernő** könyv- és papirkereskedésében Muraszombat.

A Muraszombat urad. bérlet tisztartótsága tisztelettel kéri a vásárló közönséget, hogy az uradalmi kertészetben vásárlásait mindenkör reggeli 7 óráig, délelőtt 11-től 12 óráig és délután 6 órától kezdve eszközölni sziveskedjék

UJDONSÁG!

Kombinált, esinos kivitelű és olcsó **jegyzék-könyvek**

Kapható: Balkányi Ernő papirkereskedésében Muraszombat.

Hólyag papir

befőzéshez, finom minőségű jutányos áron kapható:

Balkányi Ernő papirkereskedésben Muraszombat és Alsólendva.

Muraszombat és Vidéke

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ára:

Égész évre 6 kor, félre 3 kor.

Hirdetés és nyilttér a lap kiadóhivatal címére küldendők be.

Benzinmotorok

gőzlokomobilok, utimozdonyok, gőzcséplőgépek, aratógépek, „losonczy drill“ vetőgépek, resiczai acélekék, teljes malomberendezések, stb., stb.

A M. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége,
BUDAPEST V., Váci-körut 32.

Kívánatra szívesen küldünk árjegyzéket és költségvetést.